

***Europe Direct je usluga koja vam pomaže pronaći
odgovore na vaša pitanja o Europskoj uniji.***

Besplatni telefonski broj (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (mada neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Više informacija o Europskoj uniji je dostupno na Internetu (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2015.

ISBN: 978-92-9240-672-1

ISSN: 2314-9280

doi: 10.2802/550362

© Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu, 2015.

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet da se navede izvor.

Dr. Eusebio Rial González

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) 2014. godine je izgubila vrlo dragog i uglednog člana osoblja. Dr. Eusebio Rial González, voditelj Jedinice za prevenciju i istraživanja, je preminuo od karcinoma 18. prosinca u dobi od tek 48 godina. Otkako se 2003. pridružio EU-OSHA-i, bio je predvodnik njezina rada na unapređenju sigurnosti i zdravlja na radnim mjestima u Europi te je odigrao značajnu ulogu u mnogim ključnim projektima: Kampanji za zdrava radna mjesta za 2014. – 2015. – Upravljanje stresom za zdrava radna mjesta, Europskom istraživanju poduzeća o novim rizicima i onima u nastajanju (ESENER), internetskom alatu za interaktivnu procjenu rizika (OiRA) i mrežnoj platformi OSHwiki. Dr. González nije bio samo vrlo cijenjen kolega, bio je i drag prijatelj te mnogima od nas će nam iznimno nedostajati.

Godina koja je tako tužno završila započela je događanjima kojima se možemo veseliti: usvojen je novi EU-OSHA-in višegodišnji strateški program za 2014. – 2020. čime je pružen jasan pregled najboljih načina na koje treba promicati sigurnost i zdravlje na radu u zahtjevnim poslovnim okruženjima. U siječnju smo dobili priznanje i potporu na visokoj razini kada je Martin Schulz, predsjednik Europskog parlamenta, došao u službeni posjet u Bilbao kako bi iz prve ruke saznao sve o Agencijinim aktivnostima. Dana 31. ožujka, László Andor, europski povjerenik za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost svečano je otvorio naše nove prostorije u četvrti Miribilla u Bilbau. Istoga je dana potpisan Sporazum o sjedištu između EU-OSHA-e i Kraljevine Španjolske, čime je Bilbao dugoročno postao našim domom. Također, u lipnju je donesen dugo očekivani strateški okvir EU-a za sigurnost i zdravlje na radu za 2014. – 2020. Njegovi strateški ciljevi uvelike su usklađeni s EU-OSHA-inim ključnim područjima rada.

1 Predviđanje promjena

Godine 2014. EU-OSHA je objavila značajno izvješće proizašlo iz njezina najnovijeg opsežnog projekta predviđanja: „Postojeći i rizici u nastanku u zaštiti na radu [u sektoru zdravstvene skrbi, uključujući skrb u domu i zajednici](#)”. U okviru tog projekta ističu se izazovi s kojima se sektor suočava, uključujući sve veću potražnju za zdravstvenom skrbi i potrebu za većom razinom dugoročne skrbi, nedostatak kvalificiranih i iskusnih stručnjaka te povećanu uporabu tehnologija koje zahtijevaju nove vještine.

U iščekivanju novog projekta predviđanja objavljeno je još jedno važno izvješće: rezultati studije utvrđivanja o trendovima u nastanku u području sigurnosti i zdravlja na radnom mjestu („[Studija utvrđivanja sadržaja za predviđanje novih rizika i izazova i onih u nastanku u zaštiti na radu](#)”). Tri teme utvrđene kao moguće teme sljedećih studija predviđanja su: učinak informacijske i komunikacijske tehnologije na području sigurnosti i zdravlja na radu; trendovi u upravljanju ljudskim potencijalima te učinak financijske krize na sigurnost i zdravlje na mjestu rada.

Utvrđivanjem i postavljanjem prioriteta istraživanja omogućuje se bolja koordinacija istraživanja i učinkovitija uporaba resursa. S tim ciljem, kao dio dugoročnog projekta o prioritetima istraživanja u području sigurnosti i zdravlja na radu, EU-OSHA je sastavila uži izbor najvažnijih prioriteta utvrđenih u njezinoj [izvješću za 2013. godinu](#) i pripremila pismena očitovanja o tim temama, primjerice „prevencija dizajnom”, s ciljem podizanja razine zaštite na radu na mjestu rada u zajednici.

2 Činjenice i brojni podaci

Terenski rad za drugo izdanje ESENER-a, ESENER-2, je dovršen u skladu s ciljem 2014. godine. Provedeno je oko 50 000 razgovora u 36 zemalja što predstavlja znatan porast u veličini uzorka u odnosu na prvo izdanje. Izvješća o rezultatima uslijedit će tijekom 2015. godine. U siječnju 2014. godine su objavljene preporuke koje proizlaze naknadnim testom [procjene ESENER-a 1](#) i uključene su i u ESENER-2.

Preliminarni rezultati pilot-projekta koji je zatražio Europski parlament pod nazivom „Sigurniji i zdraviji rad u svakoj dobi – sigurnost i zdravlje na radu u kontekstu starenja radne snage” predstavljani su na konferenciji u Europskom parlamentu u prosincu 2013. godine, a [postupci](#) su objavljeni na EU-OSHA-inoj internetskoj stranici u siječnju 2014. godine. Daljnja analiza rezultata će se provest tijekom 2015. godine, a završna konferencija će se održat u rujnu. Ta je tema od tolike važnosti da će biti predmet Kampanje za zdrava radna mjesta za 2016. – 2017. – *Zdrava radna mjesta za svaku dob*.

Početni rad na projektu pod nazivom „Unapređenje sigurnosti i zdravlja na radu u mikro i malim poduzećima u Europi” je dovršen 2014. godine. Cilj je utvrđivanje ključnih uvjeta kojima se stvara okruženje u kojem se upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu može znatno unaprijediti. Sveobuhvatan pregled bit će objavljen tijekom 2015. godine.

U siječnju je u Parizu EU-OSHA održala seminar o reprotoksičnim rizicima u suradnji s ANSES-om, francuskom Agencijom za hranu, okoliš, zdravlje i sigurnost na radu. Metodološko izvješće o raku povezanom s radom pod nazivom „[Izloženost kancerogenim tvarima i raku povezanom s radom: pregled metoda procjene](#)” je objavljeno krajem godine. Još jedan seminar održan je u listopadu u Bruxellesu, ovoga puta kako bi se naznačio početak opsežne studije o posljedicama profesionalnih bolesti. Jedna su od istaknutih tema bili sustavi upozorenja i uzbunjivanja. S pomoću njih se utvrđuju bolesti koje trenutačno nisu navedene kao profesionalne, no u konačnici bi mogle biti povezane s radom. Ranim utvrđivanjem podiže se svijest, a to znači da postoji veća vjerojatnost da će se radnicima na koje utječu takvi rizici moći pružiti pomoć.

Tijekom 2014. godine objavljena su dva značajna izvješća o radu Agencije u pogledu troškova i koristi u području sigurnosti i zdravlja na radu. U svibnju je objavljeno izvješće pod nazivom „[Procjena troškova nezgoda i oboljenja na radu: pregled metodologija](#)” nakon kojeg je u lipnju uslijedio stručni sastanak radi rasprave o rezultatima. U rujnu je objavljeno izvješće pod nazivom „[Poslovni slučaj za sigurnost i zdravlje na radu: analiza troškova i koristi u pogledu intervencija u malim i srednjim poduzećima](#)” koje je predstavljalo izniman slučaj za dobro upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu nakon kojeg je kasnije istog mjeseca uslijedila konferencija pod nazivom „[Ulaganje u sigurnost i zdravlje na radu: kako koristi premašuju troškove](#)”.

3 Alati za upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu

Tijekom 2014. godine u okviru interaktivne procjene rizika na internetu (OiRA) poduzeti su veliki koraci: objavljeno je 47 novih alata čime je premašen cilj od 35 alata, a daljnjih 30 alata nalazi se u fazi razvoja. Organizirano je četrnaest seminara s ciljem promicanja OiRA-e ili posebnih sektorskih alata za mala i srednja poduzeća (MSP). U prosincu je konferencija održana pod pokroviteljstvom talijanskog predsjedništva Vijeća EU-a (pod nazivom „Kako kombinirati rast i konkurentnost poduzeća u doba krize i pritom promicati sigurnost i zdravlje na radu”) uključivala radionicu posvećenu OiRA-i. Daljnje prepoznavanje važnosti tog alata je uslijedilo njegovim izdavanjem u okviru novog strateškog okvira EU-a za sigurnost i zdravlje na radu kao glavnog doprinosa u pružanju pomoći malim i srednjim poduzećima da se usklade sa zahtjevima u pogledu sigurnosti i zdravlja na radu.

4 Podizanje svijesti

Kampanja za zdrava mjesta rada za 2014. – 2015., Upravljanje stresom za zdrava mjesta rada, pokrenuta je 7. travnja u Europskoj komisiji u Bruxellesu. Internetska stranica kampanje s resursima na 25 jezika je pokrenuta istoga dana. Sljedećeg je dana održan sastanak o partnerstvu u kampanji i objavljena je ponuda za službeno partnerstvo u kampanji. Preko 100 partnera kampanje pridružilo se programu, a više od 30 medijskih partnera priključilo se kako bi pomoglo u promicanju kampanje.

Nadahnuta uspjehom prve radionice o utvrđivanju referentnih vrijednosti održane tijekom kampanje za 2012. – 2013., EU-OSHA je oformila upravljačku skupinu i tijekom 2014. godine održana su tri daljnja događaja čiji su domaćini bili Heineken, LEGO i Toyota. Za 2015. godinu planiraju se još tri događaja čiji će domaćini biti tvrtke.

Europske nagrade za dobru praksu su jedan od istaknutijih događaja u okviru svake kampanje za zdrava mjesta rada. Prvi put trenutačno izdanje tih nagrada je bilo otvoreno službenim partnerima kampanje. Dobitnici su izabrani između 50 kandidata odabranih za daljnje razmatranje na sastanku ocjenjivačkog suda u siječnju 2015. godine, a svečanost dodjele nagrada održat će se u travnju 2015. godine.

Europski tjedan sigurnosti i zdravlja na radu održao se od 20. do 24. listopada uz stotine događaja i aktivnosti usmjerenih na upravljanje stresom povezanim s radom, organiziranih tijekom tjedna. Sama je španjolska središnjica organizirala više od 50 inicijativa, od tečajeva osposobljavanja i seminara do prikazivanja filmova i medijskih događaja.

EU-OSHA pruža potporu svojim nacionalnim središnjicama putem paketa pomoći za europske kampanje i osiguravanjem mnoštva materijala kampanje: tijekom 2014. godine podijeljeno je 88 720 proizvoda s logotipom kampanje, 476 125 publikacija na 25 jezika, 62 štanda kampanje i 15 izložbenih kompleta.

Uz službeni vodič za kampanju, brošuru i letak, ključne informacije o kampanji za 2014. – 2015. pružene su u okviru filma [Napo u... Na udaru stresa](#), [„E-vodiča za upravljanje stresom i psihosocijalnim rizicima“](#); najnovijeg pregleda pod nazivom [„Izračunavanje troškova stresa povezanog s radom i psihosocijalni rizici“](#) i izvješća objavljenog u suradnji s Eurofoundom pod nazivom [„Psihosocijalni rizici u Europi: prevalencija i strategije prevencije“](#).

Paul Lacoste, dobitnik Filmske nagrade za zdrava mjesta rada za 2014. godinu na Međunarodnom festivalu dokumentarnog i animiranog filma u Leipzigu (DOK Leipzig)

Christa Sedlatschek, direktorica, EU-OSHA, László Andor, povjerenik za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost, Vasilis Kegeroglou, zamjenik ministra u Ministarstvu rada, socijalne zaštite i skrbi, predstavnik grčkog predsjedništva EU-a, tijekom predstavljanja Kampanje za zdrava mjesta rada na konferenciji za novinare u Bruxellesu u travnju 2014. godine.

Rad na kampanji za zdrava mjesta rada za 2016. – 2017. pod nazivom *Zdrava mjesta rada za svaku dob* već je započeo, a kampanja je usmjerena na promicanje održivog rada i zdravog starenja. Dogovoreno je područje primjene i ciljevi kampanje, a EU-OSHA je naručila razvoj internetskog e-vodiča za pružanje potpore poduzećima u upravljanju sigurnošću i zdravljem na radu u kontekstu starenja radne snage.

Šestu godinu zaredom, EU-OSHA je u studenom bila pokrovitelj filmske nagrade za zdrava mjesta rada na Međunarodnom festivalu dokumentarnog i animiranog filma u Leipzigu (DOK Leipzig). Dobitnikom nagrade je proglašen film *Berba Paula*

Lacostea koji prati skupinu sezonskih radnika u branju grožđa na jugu Francuske. Film je odabran jer se u njemu odražava neizvjestan i promjenjiv svijet rada, a važan je i u okviru teme kampanje za 2014. – 2015., odnosno stresa povezanog s radom. Također, Agencija je za film prethodnog dobitnika pod nazivom *Čuvari* Alyja Muritibe, o radu u brazilskom zatvoru, dala izraditi podnaslove na 13 jezika i distribuirala ga središnjicama.

Nakon uspješnog pokusa 2013. godine, inicijativa „Napo za učitelje” proširena je tijekom 2014. godine. Usmjerenim prije svega na učenike osnovnih škola u dobi od 7 – 11 godina, internetskim paketom pružaju se resursi za pomoć učiteljima u upoznavanju djece sa sigurnošću i zdravljem u najranijoj dobi. Ocjenjivanje inicijative provedeno je tijekom 2014. godine, a rezultati će biti objavljeni 2015. godine.

Jedan je od istaknutijih događaja tijekom 2014. godine bilo EU-OSHA-ino prisustvovanje na XX. svjetskom kongresu o sigurnosti i zdravlju na radu u Frankfurtu od 24. do 27. kolovoza. Na njezinu štandu je predstavljena mrežna platforma OSHwiki, internetska interaktivna procjena rizika i kampanja za zdrava mjesta rada za 2014. – 2015. Osoblje je sudjelovalo u sedam sesija koje je organizirala Agencija, uključujući simpozij o psihosocijalnim rizicima.

XX. svjetski kongres o sigurnosti i zdravlju na radu, Frankfurt, 2014.

5 Umrežavanje znanja

Pokrenuta na XX. svjetskom kongresu o sigurnosti i zdravlju na radu u Frankfurtu, [OSHwiki](#) je prva mrežna platforma koja omogućuje korisnicima da u zajedničkoj suradnji prikupljaju i razmjenjuju znanje o sigurnosti i zdravlju na radu čime se zajednici u području sigurnosti i zdravlja na radu osigurava nov način rada putem interneta. Članke pišu samo akreditirani autori radi održavanja autoriteta i integriteta stranice. Platforma OSHwiki namijenjena je pružanju pouzdanih informacija o svim najvažnijim temama u području sigurnosti i zdravlja na radu, a stalno se pripremaju novi članci za platformu. Njezino pokretanje je pobudilo velik interes i pokrivenost u medijima te je tijekom 2014. godine akreditirano više od 100 autora.

6 Umrežavanje i komunikacija

Prvi put tijekom 2014. godine kampanji za zdrava mjesta rada potpora je pružena u okviru integrirane kampanje društvenih medija, uključujući proizvode kampanje razvijene posebno za društvene medije, kao što su infografikai video. Početni su brojčani podaci ohrabrujući: u prva četiri mjeseca nakon pokretanja kampanje broj posjeta internetskoj stranici kampanje bio je tri puta veći od broja posjeta tijekom istog razdoblja za vrijeme prethodne kampanje.

Na kraju godine EU-OSHA-in račun na YouTube-u imao je više od 1000

pretplatnika, njezina stranica na Facebooku imala je više od 17 000 „lajkova“, njezin račun na Twitteru imao je 11 500 sljedbenika, a na LinkedInu 5290 sljedbenika što je znatan porast u odnosu na prethodnu godinu.

Prototip internetske stranice Agencije je prikazan na XX. svjetskom kongresu o sigurnosti i zdravlju na radu održanom u kolovozu u Frankfurtu, u iščekivanju pokretanja nove korporativne internetske stranice tijekom 2015. godine. U međuvremenu, tijekom 2014. godine je objavljeno 46 internetskih reklama radi promicanja publikacija, aktivnosti i događaja te 11 tematskih objava na blogu.

U smislu međunarodnog umrežavanja financiranje EU-OSHA-ina projekta s ciljem promicanja zemalja obuhvaćenih instrumentom za pred pristupnu pomoć (IPA) završilo je 30. studenoga 2014. Potpora je uključivala pružanje informacija, prijevod ključnih materijala i financijsku potporu nacionalnim središnjicama za putovanja na seminare i sastanke. Agencija također pruža potporu podizanjem značaja nacionalnih središnjica, primjerice osiguravanjem glavnih govornika iz EU-OSHA-e na konferencijama o sigurnosti i zdravlju na radu u zemljama obuhvaćenima instrumentom za pred pristupnu pomoć (IPA). Zatraženo je daljnje financiranje kako bi se projekt mogao nastaviti tijekom 2015. godine i u dalje.

U veljači 2014. godine EU-OSHA je započela s novim projektom koji se financira u okviru europske politike susjedstva (ENP) što omogućava 16-orici partnerskih država na jugu i istoku EU-a izgradnju povlaštenog odnosa s EU-om. Kao dio tog projekta partnerske zemlje mogu sudjelovati u radu agencija kao što je EU-OSHA. Agencija je uspostavila kontakte u projektu europsko susjedstvo, posjetila brojne zemlje, a ključni se materijali prevode na jezike partnerskih zemalja. Tijekom 2015. godine u Bilbao će se održati seminari i radionice za predstavnike zemalja obuhvaćenih europskom politikom susjedstva (ENP).

KAKO DOĆI DO PUBLIKACIJA EU-a

Besplatne publikacije:

- jedan primjerak:
u knjižari EU-a (<http://bookshop.europa.eu>);
- više primjeraka ili poster/karte:
u predstavništvima Europske unije (http://ec.europa.eu/represent_en.htm);
kod delegacija u zemljama koje nisu članice EU-a
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm); kontaktiranjem službe Europe Direct
(http://europa.eu/europedirect/index_en.htm) ili pozivanjem broja 00 800 6 7 8 9 10 11
(besplatan poziv bilo gdje iz EU-a) (*).

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (mada neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Publikacije koje se naplaćuju:

- u knjižari EU-a (<http://bookshop.europa.eu>).

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA)

pridonosi Europi čineći je sigurnijim, zdravijim i produktivnijim mjestom za rad. Agencija istražuje, razvija i distribuira pouzdane, uravnotežene i nepristrane informacije o sigurnosti i zdravlju te organizira paneuropske kampanje podizanja svijesti. Agenciju je 1994. osnovala Europska unija sa sjedištem u Bilbao. Ujedinjuje predstavnike Europske komisije, vlade država članica EU-a, udruge poslodavaca i radnika, kao i vodeće stručnjake iz svih država članica EU-a i izvan njih.

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu

12 Santiago de Compostela,
E-48003 Bilbao, Španjolska
Tel.: +34 944358400
Faks: +34 944358401
E-pošta: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>